

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань правової політики та правосуддя

01008, м. Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-35-84

№ 04-29/18-1091 (101238)

"15" травня 2018 р.

БАСЮКУ В.П.

Шановний Валерію Полікарповичу!

У Верховній Раді України розглянуто Вашу електронну петицію стосовно внесення змін до виборчого законодавства в частині запровадження відкритих виборів за допомогою електронного цифрового підпису та за дорученням Першого заступника Голови Верховної Ради України повідомляємо наступне.

Відповідно до положень частин десятої та одинадцятої статті 23¹ Закону України «Про звернення громадян» (далі – Закон) електронна петиція, адресована Президенту України, Верховній Раді України, Кабінету Міністрів України, розглядається у порядку, встановленому цією статтею, за умови збору на її підтримку не менш як 25000 підписів громадян протягом не більше трьох місяців з дня оприлюднення петиції. Електронна петиція, яка в установлений строк не набрала необхідної кількості голосів на її підтримку, після завершення строку збору підписів на її підтримку розглядається як звернення громадян відповідно до Закону.

Згідно з пунктом 20 статті 92 Конституції України, виключно законами України визначаються організація і порядок проведення виборів і референдумів.

Разом з тим слід зазначити, що будь-які зміни у виборче законодавство мають відбуватися за умови всебічного комплексного осмислення із широким залученням громадськості, експертів та усіх заінтересованих суб'єктів.

Також, в контексті Вашого звернення звертаємо увагу, що проведення чесних та демократичних виборів вимагає дотримання п'яти принципів:

загальне, рівне, вільне, пряме виборче право і при таємному голосуванні. Зазначені принципи, як основа міжнародного демократичного доробку у галузі виборчого права, закріплені та гарантовані Конституцією України (статті 71, 76, 103 та 141).

За визначенням Європейської Комісії «За демократію через право» (Венеціанської Комісії), яка є незалежним консультативним органом Ради Європи з конституційного права, «електронне голосування може бути використане лише в тому випадку, якщо воно безпечне й надійне; зокрема, виборці мають дістати змогу одержати підтвердження того, що вони проголосували, і виправити, за потреби, допущену при голосуванні помилку з дотриманням таємниці голосування; система має бути транспарентною» (абзац iv підпункту 3.2 пункту 3 Керівних принципів щодо виборів Кодексу належної практики у виборчих справах, ухвалених Венеціанською Комісією на її 52-й пленарній сесії, 18-19 жовтня 2002 року).

Варто зазначити, що Комітет Міністрів Ради Європи на своєму 1289-му засіданні 14 червня 2017 року затвердив оновлені стандарти щодо електронного голосування (Рекомендація CM/Rec (2017)5) і рекомендував державам – членам у разі запровадження, перегляду або оновлення законодавства в галузі електронного голосування та його практичного застосування, зокрема, оцінювати та ліквідовувати за допомогою відповідних заходів ризику, які є характерними для проведення електронного голосування.

Крім того, повідомляємо, що зміст Вашого звернення щодо внесення змін до виборчого законодавства в частині запровадження відкритих виборів за допомогою електронного цифрового підпису доведено до відома членів Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя для можливого врахування у законопроектній роботі.

З повагою

Голова Комітету

Р.П. КНЯЗЕВИЧ